

Payí Jemiso eañnarini.

Payí rina áma Jisasomi diñí wíkwíroarigíáyo mîxí uxídwárarîñagíá nánî amî amî numiamoro wí eñí nimónîro añí apî apimî urîñigíáyí nánî Jemiso eañnarini. Xewanîño nánî áwanî píránîñí mîrîñîñí eñagî aí “Jisasomi xogwáo, Jemisoyî rîñîñoríani?” wíaiwiarîñwáorini. Jisasoyá sîyikí imónîgíá Jerusaremî ñweagíáyo wipenweagíá seáyî e imónîñorîni (Wáí wurîmeiarigíáwa 15:13, 21:18). Jiaso rîxa añnamî nîpeyimáná xwiogwí rîxa obaxí onîmiápi nîpwémáná eñáná Jono áma wí “Jisasomi diñí wíkwíroarîñwîni.” nîrîro aí omî píránîñí nuxdídiríná epaxîpi tîni xixeni mé yarîgíápi nánî aríá nîwirî nánî ayí re oyaiwípoyîñîrî “Jisasomi píránîñí nîxdídiríná epaxîpi, ayí ripîrîani? Ripîrîani?” oyaiwípoyîñîrî payí rina nîrîrî eaññigîni.

¹ Jemisonî —Nionî Gorîxomî tîni Jisasi Kiraisomî tîni xînálnîñîñí nimónîrî omîñí wíiarîñá wonîrîni. Nionî payí rina gí áma Jisasomi diñí wíkwíroarigíáyîné nánî —Seyîné gwí bî bî wé wúkaú sîkwí waú apîyîné wí eñí nimónîro ñweagíáyînéñîni. Ayîné nánî payí rina nearî yayí seawárenaparîñîni.

“Iwamíó neaiwapîyarîgíápi eñí neaeámîxîpaxîrîni.” urîñî nánîrîni.

²⁻³ Gí nîrîxîmeáyîné, seyîné rîxa nîjîá rîpi imónîñoî. Jisasomi diñí nîwíkwíroróná

enġ neániro rġa xġdarinġoinri iwamíó seaġwapiyíġápi mi xwámámġ nġwiéra nurónáyġ, xeanġġ rġá tġġġ rġwġyo seaġmeanġápi mi enġ xwámámġ wipaxġ imónġpġrġárġni. Seyġné nġġá e imónġġagġa nánġ xeanġġ xġxegġni seaġmeáána kġkġmġ mimónġ “Dġġġ nġá neainġnġápi nánġ rġa neaġmeaarġni?” yaiwġrġxġni. ⁴ Ámá xeanġġ wikárarġġápi mi xwámámġ nġwiéra núġasána imónġpaxġ imónġġpi seyġné enġ axġpi imónġpġrġa nánġ xwámámġ nġwiéra úġrġxġni. E neróná Gorġxo ġġ ámá e imónġrġxġnġri wimónġġpi bi mimúró nġpġni píránġġ nġyġpárómġnġroná wé roárġnġġáýġné xġxenġ e imónġpġrġárġni.

“Dġġġ emġ saġmġ mġmoġġni.” nġseaimónġrġná Gorġxomġ rġxġġġ urġrġxġni.” urġġġ nánġrġni.

⁵ Sġni dġġġ nġpġkwġni émġ saġmġ mġmoarġġġ go go “Xeanġġġ nġmeaarġġpi, ayġ apġ nánġ rġa nġmeaarġġni?” mġyaiwipa nerġnáýġ, xewanġġo Gorġxoyá dġġġ tġni dġġġ émġ saġmġ e mopaxġ oimónġmġnġri omġ rġxġġġ urġwġnġġni. Gorġxo ámá nġyonġ yanġ nġwirġná sġmġ tġni mġwġ yanġ ewaniġ nimónġri xwénġ mġnġ wiarġġo enġġġ nánġ ananġ rġxġġġ urġwġnġġni. ⁶ E seararġġġ aġ rġxġġġ nurġrġná dġġġ bi biaú nġmorġ “Gorġxo aga nepa nġniapġnġrġfenġġo? Mġniapġpa enġrġfenġġo?” mġyaiwġ aga xġxenġ dġġġ nġwġkwġrómána “Nepa xġxenġ niapġpaxorġni.” nġyaiwirġ rġxġġġ urġwġnġġni. Ámá dġġġ bi biaú moarġġġ go go rawġrawáyo imeamġkwġ nerġná imġġġ nġxemi urġ nġxemi birġ yarġġpġnġġ imónġġagġ nánġ ⁷ ámá ónġġġ imónġġáýġ bi re mġyaiwipa éġrġxġni, “Gorġxomġ rġxġġġ urána

o anani n̄niap̄in̄nōi.” miyaiwipa é̄r̄ix̄in̄i.
 8 Ámá aȳ d̄in̄j̄ n̄imoróná ná b̄in̄i mamó d̄in̄j̄
 naíroayir̄i nero moro am̄ip̄i en̄i neróná “E
 oem̄in̄i.” yaiwíá̄p̄in̄i mé xeḡt̄ b̄i xeḡt̄ b̄i ero
 yar̄iḡt̄áȳt̄ en̄aḡi n̄án̄i e miyaiwipa é̄r̄ix̄in̄i.

*Ámá d̄íw̄t̄ ikeamón̄iḡt̄áȳt̄ t̄n̄i am̄ip̄i
 m̄imúrón̄iḡt̄áȳt̄ t̄n̄i apiaú n̄án̄ir̄in̄i.*

9 Seḡt̄ sér̄ix̄ímeá d̄íw̄t̄ ikeamón̄iḡt̄áȳt̄ re
 n̄iyaiwiro m̄in̄j̄t̄ s̄in̄já meak̄n̄í̄r̄ix̄in̄i, “Nion̄i
 Jisaso neaiin̄j̄pim̄i dán̄i Gor̄ixo seáȳt̄ e
 nim̄ix̄in̄on̄ir̄fan̄i?” n̄iyaiwiro m̄in̄j̄t̄ s̄in̄já
 meak̄n̄í̄r̄ix̄in̄i. 10 E ner̄t̄ aí sér̄ix̄ímeá am̄ip̄i
 w̄i m̄imúrón̄iḡt̄áȳt̄ re n̄iyaiwiro m̄in̄j̄t̄ s̄in̄já
 meak̄n̄í̄r̄ix̄in̄i, “Nion̄i Gor̄ixoyá s̄in̄w̄t̄yo dán̄i
 sa ikwiár̄in̄in̄áon̄ir̄fan̄i?” n̄iyaiwiro m̄in̄j̄t̄ s̄in̄já
 meak̄n̄í̄r̄ix̄in̄i. Ará siȳt̄ p̄iȳt̄ ner̄t̄ piéroar̄in̄j̄pa
 aȳt̄ en̄i an̄in̄j̄t̄ m̄in̄weá ax̄ip̄i apax̄t̄ mé pep̄t̄r̄t̄á
 en̄aḡi n̄án̄i rar̄in̄in̄i. 11 Seȳt̄né n̄ij̄t̄ár̄in̄i. Sogw̄t̄
 xaíw̄t̄ n̄iwep̄t̄n̄ir̄i nan̄ir̄t̄ná ará yeáȳt̄ ȳkiár̄aná
 xeḡt̄ siȳt̄p̄i p̄iȳt̄ ner̄t̄ n̄ipiér̄in̄owir̄t̄ná x̄ám̄i awiax̄t̄
 imón̄in̄j̄p̄i s̄in̄i mimón̄t̄ xw̄ir̄t̄á inar̄in̄j̄r̄in̄i. Ámá
 am̄ip̄i w̄i m̄imúrón̄iḡt̄áȳt̄ en̄i “E ner̄t̄ná ám̄i b̄i
 t̄n̄i b̄i t̄n̄i nímeapax̄t̄r̄in̄i.” yaiwiar̄iḡt̄á̄p̄i s̄in̄i
 n̄ix̄t̄da nuróná s̄in̄i mé nero ax̄ip̄i e pep̄t̄r̄t̄ár̄in̄i.

*Íw̄t̄ oé̄poȳin̄ir̄i w̄ímeaar̄in̄j̄p̄i n̄án̄i ur̄in̄j̄t̄
 n̄án̄ir̄in̄i.*

12 Ámá Gor̄ixom̄i x̄t̄dar̄in̄aḡt̄a n̄án̄i xean̄in̄j̄t̄
 w̄ímeaar̄in̄j̄t̄ n̄ipim̄in̄i xw̄ámám̄t̄ n̄iwiera
 núfasáná en̄áná Gor̄ixo yaȳt̄ n̄iwimor̄i d̄in̄j̄t̄
 n̄iyim̄in̄j̄t̄ imón̄in̄j̄p̄i —Ap̄i n̄án̄i n̄ir̄ir̄t̄ná “Ámá
 nion̄i d̄in̄j̄t̄ s̄ix̄t̄ n̄iyar̄iḡt̄á ḡiȳt̄ ḡiyo m̄in̄i

wimfáriní.” rininǵpíríní. Yayf n#wimorfná dǵnf n#y#mǵnf apí sixf umímonfá enagi nání áamá xeanǵnf wífáyo xwámámf yarǵfáyf Gorixoyá dǵnf tǵnǵ yayf wipaxfyríní. ¹³ Ámá xeanǵnf wímeaarfná re mǵrǵpa éfrǵxíní, “Gorixoxo nionǵ fwf oenǵrǵ xeanǵnf apí níwapǵyífríní.” mǵrǵpa éfrǵxíní. Ayf rǵpǵ nánǵríní. Gorixoxo áamá wí xfomǵ fwf oenǵrǵ wíwapǵyipaxf mimónǵǵoríní. Xfo enǵ á máyo fwf oépoyǵnǵrǵ wíwapǵyarǵǵomantǵ. ¹⁴ Oweoǵ, nene newanǵǵene wine wine pípǵ nání nǵneaimónǵrǵfná feapá nǵneainǵrǵǵpimǵ dánǵ fwf oépoyǵnǵrǵ nearǵpeaarǵǵríní. ¹⁵ Apǵxǵ nǵaíwǵ agwǵ nerǵ xǵrarǵfápa feapá neainarǵǵpǵ nǵaíwǵ agwǵnǵǵ nerǵ fwf ayf nǵaíwǵnǵǵ xǵrarǵǵwáríní. fwf ayf nǵaíwǵnǵǵ nǵxǵrǵmáná nǵaíwǵ xwé iwiaroarǵǵpǵ fwf yǵrǵwǵpimǵ dánǵ nǵperane anǵnarǵǵwáríní. ¹⁶ Gf nǵrǵxǵmeáyǵné, dǵnf sixf seayǵǵáyǵné, nionǵ re searǵfǵpǵ, “Seyǵné fwf oépoyǵnǵrǵ seáíwapǵyarǵǵpǵ pípimǵ dánǵ marǵái, apimǵ dánǵ seáíwapǵyarǵǵríní.” searǵfǵpǵ pǵnǵ nǵwǵárǵro yapǵ méwapǵnǵpanǵ. ¹⁷ Pí pí nanǵ imónǵǵpǵranǵ, pí pí awǵaxǵ imónǵǵpǵranǵ, gǵmǵ dánǵ marǵái, anǵfnamǵ dánǵnǵ neaímeaarǵǵríní. Ápo Gorixoxo —O pí pí anǵfnamǵ wǵfá ónarǵǵpǵ nání mǵkfǵ ikǵǵoríní. Sogwǵ onapámǵǵf nǵnǵrǵfná sepiá imónǵrǵ rǵpǵwf imónǵrǵ yarǵǵpǵ nǵimónǵrǵ ámǵ xegǵ bǵ imónǵrǵ xegǵ bǵ imónǵrǵ yarǵǵomantǵ. Onǵ amǵpǵ awǵaxǵ imónǵǵpǵ anǵpá neaiaparǵǵríní. ¹⁸ Amǵpǵ o imǵxǵǵpǵ nǵpimǵnǵ dánǵ ná bǵnǵ ayf nene aíwá nǵwǵkwǵnǵ minǵfnǵǵ oimónǵpoyǵnǵrǵ xewanǵǵo “E éimǵǵnǵ.” wimónǵǵpimǵ nǵxǵdǵnǵrǵ oyá xwǵyfá nepa imónǵǵpimǵ dánǵ

nene neaemeanfirini.

“Xwiyíápi xixeni arfá niwiro neróná rípi rípi yarigfáriní.” urif nánirini.

¹⁹ Gf nrixímeáyiné, diñf sixf seayináyiné, api nipiñi nionf searfápi seyiné ríxa nijfá imóniñagfa aiwf rípi osearimini. Arfá owianeyiniro siñwf naniro aí apaxf mé niwiápínimearo xwiyíá miripani. Wikf eni aññi mónipani.

²⁰ Ámá wikf nóñiro neróná wé róniñf Gorixo wimónariñfipi tñi xixeni miyárarigfá enagf nánf rariññi.

²¹ Ayináni segf íwf sinf yayarigfápi —Bí nánf “Onimiárini.” yaiwiarinagfa aiwf nipiñi piaxfñiñf seaeánariñfipirini. Api nipiñi emi mimeámf nero seáyf e mimónipa

neróná xwiyíá ámá aiwá íwfá urarigfápa segf xwioxíyo Gorixo íwfánñf seaurarñfipimi —Xwiyíá api seerfkiemeapaxf imóniñfipirini. Apimi nimimñiro “Píraniñf oxídimini.” yaiwífirixini.

²² Yapf néwapñiro “Xwiyíá api arfáni niwiranéná apáni yarñwini.” miyaiwí “Api pí pí rinñfipi tñi xixeni oxídaneyi.” niyaiwiro xixeni e éfirixini.

²³ Ayf rípi nánf searariññi. Ámá xwiyíápi arfá niwiro aí xixeni méfáyf, ayf ámá xixíeáyo gf sfmimanf arige rfa imóninñf siñwf onimiápi ainenfo yapf imóniñof.

²⁴ Xegf sfmimanfyo xixíeá tñi siñwf nainenmi numána apaxf mé “Gf sfmimanf e rfa imóninñf?” yaiwífipi nánf arfá ikeamoarñnorini.

²⁵ E nerf aí ámá ñwf ikaxf awiaxf imóniñfipimi —Api íwf yarñwápimi dánf gwññf neayárññfipi

neaíkweawárìpaxí imónìḡpìrìrìnì. Ámá apimì anìḡ sḡwí agwí nìwìnrò xídarìḡfáyí ónìḡ wí mimónìḡ. Aríá nìwiróná dḡḡ aríá mikeamó pí pí rìnìḡpì tḡnì xìxenì nìxídirò yaríá Gorìxoyá dḡḡ tḡnì yayí winìpaxí imónìḡpì wímeaníárìnì.

²⁶ Ámá wo xegí maḡyò dánì nìsanìrì mìrìpa nerì aí “Nionì Gorìxomì píránìḡ nìxídirì yarìḡáonìrìnì.” nìyaiwinìrìnáyí, xewanìḡ yapí éwapínarìnì. Xewanìḡ “Gorìxomì píránìḡ nìxídirì yarìḡnì.” nìyaiwinìrì yarìḡpì enì ráḡnìḡ imónìnì. ²⁷ Ámá negí ápo Gorìxo “Ayí sḡyikwí mínì egíáyí nionì píránìḡ nìxídarìḡ.” wíaiwiarìḡyí rìpì yarìḡfárìnì. Uyípeayí ikeamónarìḡagí nìwìnróná arírá wiro apíxí aníwa ikeamónarìḡagí nìwìnróná arírá wiro ayá udunìpaxí ámá Gorìxomì mìxídarìḡfáyí yarìḡfápì nene enì xe oneaxímeanìrì mìyaiwipa ero yarìḡfárìnì.

2

“Wíyo wé íkwianḡyò uḡwirárirò wíyo paimímí wiro mepanì.” urìḡ nánìrìnì.

¹ Gí nìrìxímeáyíné, seyíné negí Áminá Jisasi Kiraisomì —O Gorìxo níḡnìrì ḡweanḡpì tḡnì xìxenì nimónìrì ḡweanḡrìnì. Omì dḡḡ nìwìkwíroróná seáyí e imónìḡfáyò wé íkwianḡyò uḡwirárirò sḡpì imónìḡfáyò paimímí wiro mepa éfìxìnì. ² Ayí rìpì seararìḡnì. Seyíné Gorìxomì yayí wianìro nánì awí eánìḡe ámá waú —Wíò amìpì wí mìmúronìḡrìnì. Rapìrapí awíaxí nìyínìrì wé ramaxí sḡḡá gorí

tíni imixiniñíwá íkíkí ninimáná íwíapíorini. Wíto amípí mayí sa ikwiáriniñí imóniñorini. Rapírapí kíyí ófí miní yárinjú niyínimáná íwíapíorini. ³ Awaú íwíapáná seyíné rapírapí awíaxí yiniñomi ayá tíni yayí niwiro “Símí re íkwiañwí naní imóniñí rínamí ñweaí.” uríro amípí mayí sa ikwiáriniñí imóniñomi “Xwíá yání jéraní, negí síkwí tíñí reraní, ñweaí.” uríro nerónáyí, ⁴ “Apimi dání meyíronípa yaríñwini.” ríseaimónarini? Oweoi, sewaniñíyíné ríxa neyíroníro “Wiene seáyí e imónirí wiene sípí imónirí enwini.” niyaiwiróná áamá opisí añíyo dání xwíríxí yarínná eyíroarígíáwa dñí ínimí níkwíronímáná eyíroarígíápa seyíné ení axípi dñí ínimí níkwíronímáná eyíronariñowa. ⁵ Gí nírixímeáyíné, dñí síxí seayíñáyíné, aríá nípoyí. Goríxo áamá xíoyá imónírixinirí íá niyamíxirínná áamá xwíá tíyo dání niyíyá síñwíyo dání áamá amípí mayí sa ikwiáriniñí imónígíáyí dñí niwíkwíroriñípimi dání amípí Jisaso neaiñípi wí mímúronígíáyí imónípíríá nání íá muyamíxípa eníraní? Ayí xegí xwioxíyo —E áamá xíomi dñí síxí uyarígíáyo “Níñweapíríárini.” uríñerini. E ñweárixinirí íá muyamíxípa eníraní? ⁶ Seyíné e neróná áamá sa ikwiáriniñí ayá wimoarígíárini. Áamá xeaniñí níseaikáriro xwíríxí oumeaneyiníro ení nápémi nuro opisí añí tíñí e seawárarígíáyí gíyíriní? Ayí áamá amípí xwíá re wenípi wí mímúronígíáyí meníraní? ⁷ Ayí ení yoí naní seyíné Kiraisomi xídaríñagíá nání seanwíríriníñípimi ikayíwí mumeariña yarígíárani? ⁸ Seyíné ñwí ikaxí negí míxí ináyí

Jisaso neariḡ Bikwíyo re niriḡ eániḡ rípi, “Jiwanḡoxi náni diḡ sipi inariḡpa áma siḡwí wíniḡ giyí giyo eni axípi wíríxini.” niriḡ eániḡ apí xixeni nixídirónáyí, naḡ yarḡoḡ. ⁹ E niseariḡ aí seyíne áma seáyí e imónigíayo píranḡ umero sipi imónigíayo paimimí wiro nerónáyí, íwí nero ḡwí ikaxí riniḡpi wiaíkiarigíayíne enagía nani apimi dani xwiyíá meárinipaxirini. ¹⁰ Ayí rípi naniḡ. Áma ḡwí ikaxí riniḡpi nípimini píranḡ oxídiminiri nemána ná bimani nīwiaíkirínáyí, xwiyíá áma ḡwí ikaxí nípimini wiaíkíáyí meáriníapa axípi e meárinipaxirini. ¹¹ Ayí rípi nani searariḡni. Bikwíyo ḡwí ikaxí re niriḡ eániḡ rípi, “Meánigíayíne íwí minipani.” rḡo, ayí ḡwí ikaxí “Nīwiápinimeari áma mīpikipani.” eni rḡnigini. Seyíne meánigíayí tni íwí minipa nero aí nīwiápinimearo áma nīpikirínáyí, ḡwí ikaxí riniḡpi wiaíkíayíne imóniḡagía nani rariḡni. ¹² Ayínani pí pí seyíne nerónarani, niriḡnani, re niyaiwiro diḡ tni éfrixini, “ḡwí ikaxí riniḡpi —Api íwí yarḡwápi dani gwíniḡ neayarinḡpi neaíkweawáripaxí imóniḡpirini. ḡwí ikaxí riniḡpi apimi dani Gorixo eyeyíromí neainíarini.” niyaiwiro diḡ tni éfrixini. ¹³ O ámayo eyeyíromí nīwirína áma wigí wíyo ayá murimíxí wiarigíayo xfo eni ayo ayá murimíxí xixeni xwiyíá umeáriníá enagí nani rariḡni. E nerí aí wigí wíniyo ayá nurimíxiri wiarigíayo xfo eni ayo ayá urimíxána apimi dani xixeni roayíronipíríarini.

Ámáyo arirá m+iwipa neróná “Gorixomi diñf wikwíronwiní.” rinarígtáyf nání uríñf nániríní.

¹⁴ Gf nri+xímeáyíné, áamá go go wíyo arirá bi m+iwí “Gorixomi diñf wikwíronwiní.” nri+rínrínáyí, o “Diñf wikwíronwiní.” rinaríñfpí suríma imóniní. “O áamá nání diñf s+pí m+iwiní ‘Gorixomi diñf wikwíronwiní.’ rariñfpimi dániní eríkiemeánipaxíríní.” riseaimónariní? Oweoi.

¹⁵ Segí séríxímeá wo ámi wo iyfá nánirani, aiwá sfá ayimi nínfpí nánirani, dfwí ikeamónariñagi n+iw+nírná ¹⁶ amípí xfo dfwí ikeamónariñfpí bi miní m+iwí re nurírnáyí, “Joxi ‘Níwayíroníri onweani.’ nimónariní. Joxi nurí ríá rísíniní nání iyfá pániri agwí ími riyini nání aiwá niri ei.” nurírnáyí, “Amípí xfo dfwí ikeamónariñfpí nání xwi+yfá e uríápi anani arirá wipaxíríní.” riseaimónariní? Oweoi, ráñiníñf imóniñfpíni urariní. ¹⁷ “Gorixomi diñf wikwíronwiní.”

rariñfpí ení axípi imóniní. Ámáyo arirá m+iwí sa apíni nri+rínáyí, diñf wikwíroaríñf apí ríxa íkwíkwí yini. ¹⁸ E nerí aí áamá wo re nri+rínáríní, “Ámá wí Gorixomi diñf n+iwikwíroríná ámáyo arirá wiaríñagfá aiwí nioní ámáyo arirá m+iwí Gorixomi diñfíní n+iwikwíroríná ‘Ayf ananiríní.’ nimónariní.” Ámá wo e nri+rínfá enagi aí nioní omí re urímfáríní, “Joxi ámáyo arirá m+iwí ‘Gorixomi diñf wikwíronwiní.’ rariñfpí nioní ‘O nepa diñf wikwíroní.’ siaiwimi nání aríge níwapíyíáná ‘Neparíní.’ yaiwimííní?” nuríri ámi re urímfáríní, “Joxi ‘O “Gorixomi diñf wikwíronwiní.” rariñfpí neparíní.’ niaiwirí nání ámáyo arirá wiaríñfpimi dání síwapíyíáná ‘O

nepa dɪŋɔ́ wɪkwɪronɪ.’ nɪaiwɪrɪɪnɪ.” nurɪrɪ ¹⁹ re urɪmɔ́árɪnɪ, “Joxɪ dɪŋɔ́ re nɪyaiwɪrɪ ɪkwɪronɪnɪ, ‘Nwɪ́á imónɪŋo, ayɪ ná wonɪ Gorɪxorɪnɪ.’ Joxɪ dɪŋɔ́ e nɪyaiwɪrɪ nɪkwɪrorɪnɪ ná nanɪ yarɪŋagɪ aiwɪ rɪpɪ nánɪ enɪ dɪŋɔ́ rɪmonɪnɪ? Imɔ́yɔ́ enɪ dɪŋɔ́ axɪpɪ nɪyaiwɪro nɪkwɪroro aɪ Gorɪxo rɪ́á ikeáárɪnɪ́á enagɪ nánɪ enɪ ó́ ikárɪnarɪgɪ́árɪnɪ.” nurɪrɪ ²⁰ re urɪmɔ́árɪnɪ, “Majɪmajɪ́á ikárɪnarɪŋɔ́ roxɪnɪ, á máyo arɪ́rá mɪwɪ́ ‘Gorɪxomɪ dɪŋɔ́ wɪkwɪronɪnɪ.’ rarɪŋɔ́pɪ ‘Surɪmá rɪ́a imónɪnɪ?’ mɪyaiwɪpaxoxɪranɪ? ²¹ Enɪ́nɪ́a negɪ́ arɪ́o Ebɪrɪ́amo sekaxɪ́ Gorɪxo urɪ́pɪ́ tɪ́nɪ́ xɪxɛnɪ́ xegɪ́ xewaxo Aisako sɪ́ŋá íráf noga peyinɪ́ŋe dánɪ́ rɪdɪyowá emɪnɪrɪ́ yarɪ́nɪ́a Gorɪxo o e é́pɪmɪ́ dánɪ́ ‘Wé rónɪŋorɪnɪ.’ mɪrárɪpa reŋɪnɪgɪnɪ? ²² Ayɪ́nánɪ nene dɪŋɔ́ re yaiwɪpaxɪrɪnɪ, ‘Ebɪrɪ́amo Gorɪxomɪ dɪŋɔ́ nɪwɪkwɪrorɪnɪ́a dɪŋɔ́nɪ́ wɪkwɪronɪ́manɪ. Gorɪxo urɪŋɔ́pɪ́ xɪxɛnɪ́ nerɪ́nɪ́a wɪkwɪronɪ́ enagɪ nánɪ dɪŋɔ́ o wɪkwɪronɪ́pɪ́ xewanɪ́ŋo arɪ́á nɪwɪrɪ enɪ́pɪmɪ́ dánɪ́ yó́f imónɪŋɪrɪnɪ.’ yaiwɪpaxɪrɪnɪ. ²³ Rɪpɪ́ enɪ́ yaiwɪpaxɪrɪnɪ, ‘Negɪ́ arɪ́o e nerɪ́nɪ́a xɪ́o nánɪ́ Bɪkwɪ́yo re nɪrɪnɪrɪ́ eánɪŋɔ́ rɪpɪ, “Ebɪrɪ́amo Gorɪxomɪ dɪŋɔ́ wɪkwɪróagɪ nánɪ ‘Wé rónɪŋɔ́ imónɪŋorɪnɪ.’ yaiwɪŋɪnɪgɪnɪ.” nɪrɪnɪrɪ́ eánɪŋɔ́pɪ́ xɪxɛnɪ́ imónɪŋɪnɪgɪnɪ. Ayɪ́nánɪ Ebɪrɪ́amo Gorɪxo tɪ́nɪ́ nɪkumɪ́xɪnɪrɪ́ emearɪŋɔ́ woyɪ́ ragɪ́árɪ́ani?’ yaiwɪárɪpaxɪrɪnɪ.” urɪmɔ́árɪnɪ. ²⁴ Agwɪ́ seyɪ́né nɪjɪ́á re imónɪŋoɪ, “Á má ‘Nionɪ́ Gorɪxomɪ dɪŋɔ́ wɪkwɪronɪnɪ.’ rarɪŋɔ́pɪmɪ́ dánɪ́nɪ́ Gorɪxo ‘Wé rónɪŋorɪnɪ.’ rárarɪŋɔ́manɪ. Xɪ́omɪ́ dɪŋɔ́ nɪwɪkwɪrorɪnɪ́a xɪ́o wimónarɪŋɔ́pɪ́ yarɪŋɔ́pɪmɪ́ dánɪ́ ‘Wé rónɪŋorɪnɪ.’ rárarɪŋɔ́rɪnɪ.” Apɪ́ nánɪ

seyíné ríxa nijfá imóniŋoí. ²⁵ Ení ná iyí ede dání wagfá Rexapíyí ríníŋí —Í Josuao á má waú aní apimí sŋwí owínárfípiyíní rí uowárénápáná nípemeámi nurí óf wíyo uowáríŋíríní. Í ení axípi Goríxomí dŋí níwíkwíroríná e éfpimí dání Goríxoyá sŋwíyo dání apíxí wé róníŋí mimónípa reŋínigíní? ²⁶ Ayínání re rí paxíríní, “Á má dŋípi síní síxí míníŋáná waráo píyí enípa á má Goríxo e éfríxíní wimóníŋípi mé dŋípi ní wíkwíroarígápi axípi níŋí ní mómóní rí íkwíkwí yíní.” rí paxíríní.

3

*“Pí pí xwíyífá raríŋwápi naní ní ríwanígíní.”
uríŋí nání ríní.*

¹ Gí ní ríxímeáyíné, Goríxo á má wigí wíniyo uréwapíyarígáyo yaríŋí imímí níwiríná awayíní míwí enífá enáŋí nání segíyí wí obaxí á máyo ouréwapíyaneyíní ro mimónípa éfríxíní. ² Nínenení píráníŋí oyaneyíní éwáyí nóreámioarane sípíní ikárínaríŋwá aí á má maŋípa tíní ní rí ríná móreámioapa nerínáyí, Goríxoyá sŋwíyo dání ríxa wé róníŋí imóníŋoríní. Pí pí íwí íeapá winímíní yaríŋípi nání ení ananí íá yamíxínaríŋoríní. ³ Nene osí imaní ouní rí neríná yaríŋwápi nání dŋí omoaneyí. Ainíxí onímíá bí xegí maŋíyo síwí fkwíráraríŋwápimí dání gí míní ge ouní rí kínímíxáná maŋíní maríáí, osí noní ení á míní waríŋíríní. ⁴ Aí sípíxí ení xwé imóní rí imíŋí ení eáníŋí neríná níxemí urí yaríŋáŋí aiwí

om+ñf mear+ño “Ámin+ oumin+.” niwimón+r+ pará on+miáp+ tñ+ a+ ámin+ meáná ámin+ war+ñ+r+ni. ⁵ Negf manfyf en+ axfp+ imón+n+. Wará n+rím+n+ nán+ on+miáp+ enag+ a+ apim+ dán+ áamá “Seáy+ e imón+ñf ap+ epaxon+r+ni.” n+r+ro m+ixf meakñ+nar+gfár+n+.

Ai rfa b+ on+miáp+ m+roárfag+ aiw+ íkfa xwé b+ n+p+n+ rfa nowár+pax+r+ni. ⁶ Negf manfyf rfán+ñf wear+ñfy+r+ni. Sipí b+ on+miá marfát, ayá wí epaxfy+r+ni. Negf warárim+ wí e enag+ aiw+ wará n+rím+n+ xw+rfa neaim+xar+ñfy+r+ni. Rfa negf manfyo dán+ wear+ñfp+ —Ap+ pípm+ dán+ marfát, sa rfa xwé Seteno wenfárim+ dán+ m+rón+ñfp+r+ni. Ap+ am+pí nene oníná dán+ néra yar+ñwáp+ rfm+men+ñwñ+ñf neaeánar+ñ+r+ni. ⁷ Ayf r+p+ searar+ñ+n+. Xám+ nanwf xixegfñ+ ayf ayf, sfran+, infran+, agwfáran+, ini+gyo yar+ñfy+r+ni, áamá iw+ oimón+r+ yapem+xáná ayf iw+ imónagf+r+ni. Agwi en+ nene iw+ oimón+r+ yapem+xáná anan+ iw+ imónar+ñf enag+ a+ ⁸ áamá go nanwf sayf yapem+xar+gfápa xegf manf en+ oyapem+x+n+m+n+r+ nerfná xixen+ e epaxf imón+n+? “Gf manf an+ñf sam+ñf niw+r+r+ n+r+ra ú+m+gñ+.” niyaiwir+ aiw+ wí e epaxf mimón+n+. Manfyf sipí nán+ nerfná kiki+fa b+ yar+ñfman+. Sid+ñf áamá piyf om+m+ yar+ñfp+ magwf ín+n+. ⁹ Manfpá tñ+ negf Áminá imón+ñf ápo xwéom+ yayf wirane áamá xfón+ñf nimón+r+ ñweáfr+x+n+r+ neaim+x+ñene wñ+yo ikayfw+ ur+rane yar+ñwár+n+. ¹⁰ Ay+nán+ manf axfpámi dán+ yayf wirane ikayfw+ ur+rane yar+ñwár+n+. Gf n+r+x+meáy+né, “Nene e neranéná ayf

apánirini.” riseaimónarini? ¹¹ “Iniigí siminíjírírírkí axíyimi dání naní wú meari piyaní eaaríní wú meari epaxírini.” riseaimónarini? ¹² Gí níríxímeáyíné, “Íkíá pikí wínami dání sogwí oripí wepaxírini.” riseaimónarini? “Wainí uraxí wírími dání íkíá pikí sogwí wepaxírini.” riseaimónarini? “Iniigí siminíjírírírí iwamá tíjírí meaaríní wúmi dání ámi iniigí naní wepaxírini.” riseaimónarini?

Ámá díní émí saímí Goríxo tíjírími dáníjírí moarígíáyí yarígíápí nání uríní nánirini.

¹³ “Nioni díní émí saímí morí nijíá imónirí enáonirini.” yaiwinarígíá gíyí gíyí nene “Ayí wigí yaiwinarígíápí tíni xixeni iyí rimóninjo?” wíaiwianíwá nání woxini woxini nemeńná awayini nimónimáná naní ero díní émí saímí nimómáná naní ero yarígíápimi dání apí nene neaíwapíyíríxini. ¹⁴ E nerí aí segí xwioxíyo dání wíyo sipí díní ayá wí ríá tíjírí wíaiwiro nionini seáyí e oimónimínirí imímí wiro nerónáyí, díní xenwí e nímoróná seyíné nepa imónígíápí rítí niníro mǐxí mǐmeakínípa éíríxini. ¹⁵ Ámá wigí wíníyo sipí e níwikáriróná “Díní émí saímí nímorane yarínwini.” yaiwinarígíápí, ayí anínamí nweanoyá díníyo dání níyaiwiro yarígíámani. Díní ámá Goríxomi mǐxídarígíáyo dání imónirí ámá Goríxo nání díní wí mímó wíwaníníyí nánini mónarígíáyo dání imónirí enípirini. Obíyíyáyo dání ení imónirí enípirini. ¹⁶ Ayí rípi nání seararínini. Ámá wigí wíníyo sipí díní wíaiwiro nionini seáyí e oimónimínirí

imimí wimixiro yarigáyí enánáyí, áamá píraníñí mñweá uyínií nero sipí xixegínií néra warigáa enagí nání seararíñí. ¹⁷ E nerí aí áamá dññí émí saímí añnamí dánípi nímoro yarigápi aga xegí bi imóníñagí nání ayí rípi yarigárínií. Xámi siyikwí múní ero wigí wíníyí tñni xepixepá mironí mepí tñiro awayinií yapeníñí imóniro wigí wíníyí xwíyá uráná píraníñí arfá nñwiro dññí yaikiroro wíníyo wá bi onímiápi mñwianí xwapí ayá wí nñwianíroná íkíá nañña sogwí obaxí wearíñíyí yapí nimóniro wíníyo wiuro wíníyo símí símí e mumé nero nañí ero sipí ero mepa ero yarigárínií. ¹⁸ Áamá wigí wíníyí tñni xepixepá mironí mepí tñnarigáyí e yarigápi mí dání áamá aiwá omíñí ñwíá néra warigápa nerónáyí, wé róníñí yarigápi aiwá xwé pñrñrñ inaríñí pññíñí imóníñí.

4

“Seyíne sipípi neríña Goríxomi símí tñni wiarigáyíne imóníñí.” uríñí náníñí.

¹ Segí mñxí rññiro mñxí inñro yarigápi mñkí píyo dání inarigárínií? “Apí meapaxóníñí.” nñyaiwiro íeapá seainaríñípi —Apí segí xwioxíyo dání seyíne tñni mñxíñí inarigápiñí. íeapá seainaríñí mñkí apimí dání seyíne segí wíníyí tñni mñxí rññiro mñxí inñro yarigá meníñí? ² Seyíne amípi wí nání “Omeámíñí.” nñseaimóníñí aí meapaxí mimónípa nero nání “Áamá opíkímíñí.” yaiwiarigárínií. Amípi bi síñwí ñwí nñwíñíñá mñmeapaxí nimóniro nání

míxí nímépero míxí rínarígáriní. Seyíné “Pí nání nene neaimónarínípi mímepa yarínwárfaní?” mīyáiwipaní. Goríxomí ríxíní murípa nero nání mímearígáriní. ³ E neri aí segí seaimónarínípi nání Goríxomí ríxíní nuríríná díní naní nìxírímáná mé segí íeapá seainarínípi oyaneyíníri ríxíní urarígá enagí nání Goríxo wí aríá xíxeni nìseairí mímseaiaparíní. ⁴ Goríxomí píráníní díní mīwíkwíropa neróná xídíro píní wíárrero nero nání íwíníní inarígáýíné, seyíné níjía rípi síní mimónípa reñoi, “Ámá Goríxomí mīxídarígáýí t́níní nawíní níkumíxíníro emearígáýí, ayí Goríxoyá śmí t́níní inarígáýí wí imóníníoi. Ayínání gíyí gíyí ‘Ámá Goríxomí mīxídarígáýí t́níní níkumíxínímí oememíní.’ nīwimóníríná wíwaníníyí Goríxo t́níní śmí t́níní inarígáýí imíxínaríníoi.” Seyíné níjía apí síní mimónípa reñoi? ⁵ Seyíné díní re ríyáiwíaríníoi, “Bíkwyíyo re níríníri eáníní rípi, ‘Goríxo xegí kwíyí negí xwioxíyo síxí neayínípímí píráníní susíníní memearíníriní.’ Bíkwyíyo e níríníri eánínípi surímá ríníní.” ríyáiwíaríníoi? Oweoi, Goríxo xegí kwíyípi ámá xíto t́níní śmí t́níní inarígáýo wí wípaxí menjagí nání raríníní. ⁶ E nìsearírí aí Goríxo ayá nīneawíaríná xwapí ayá wí neawíaríníagí nání Bíkwyíyo re níríníri eáníní, “Wárixá imónarígáýo Goríxo pírfí rakírí ámá ‘Siyíkwíníní imónínwíní.’ yáiwíaríníagí wá wíaríní yaríníoríní.” eáníníagí nání ⁷ Goríxomí símanwíyóníní yeáyí wuríníro obo xórórí neainígíníri xaíwí éfí nírero o t́níní mīxíníní iníro

éríxini. O t́ni m̀x́niní inaríná éf niseanimi unf́ariní. ⁸ Seyíné Gorixo t́ámíni úf́ríxini. E nerínáyf, x́o ení seyíné t́ámíni binf́ariní. Ámá f́wf yarigf́áyíné, seyíné “Arige neri Gorixo t́ámíni umíniréni?” niseaimóniríná sikf wéyo xéniáná okẃrinimínirí igf́á eánarigf́ápa axf́pi nero segf́ f́wf yarigf́ápi ení okẃrinimínirí igf́á eánf́oyi. Ámá diḡf́ bi biaú xirigf́áyíné, seyíné “Arige neri Gorixo t́ámíni umíniréni?” niseaimóniríná saxf́ sikf́ mayf́ oínirí yaríḡwápa segf́ xwioxf́yo ení diḡf́ sipípi t́ni nixirirí yarigf́ápi api ení siní neainínigínirí saxf́ sikf́ mayf́ inaríḡpániní im̀x́nif́oyi. ⁹ Segf́ f́wf yarigf́ápi nání diḡf́ sipí niseairí xwirf́á nimóniro ḡweáf́oyi. Ripf́á seyíné rarigf́ápi ṕni niwiárimáná segf́ f́wf yarigf́ápi nání ámíxf́á éf́oyi. Diḡf́ níf́a seainaríḡpi ṕni niwiáiro kipíḡf́ yinif́oyi. ¹⁰ Gorixoyá siḡwf́yo dání siyikẃf́piayf́neniní im̀x́nif́oyi. Seyíné e éánáyf, o seamf́eyoanf́ariní.

“Séríxímeáyo xwíyf́á numearípani.” uríḡf́ nánirini.

¹¹ Gf́ nírixímeáyíné, seyíné xwíyf́ápai m̀ḡwirárinipa éf́ríxini. Ayf́ rípi nánirini. Ámá gíyf́ gíyf́ xexirf́meáyo xwíyf́ápai niḡwirárirónáraní, xwíyf́á numearirónáraní, ayf́ ayoní muraríḡoi. ḡwf́ ikaxf́ Jisaso ríḡpimi ení xwíyf́ápai ḡwiráiro xwíyf́á “Ayf́ nípkwíni m̀rinini.” umeariróniní yaríḡoi. ḡwf́ ikaxf́ ríḡpimi xwíyf́á numearirínáyf, ḡwf́ ikaxf́ ríḡpi t́ni xixeni mé xwíyf́á umeararigf́áyíné

nimóniri yariñoi. ¹² Ámáyo ηwí ikaxí uriri xwiyí fá umeariri epaxo, ayí ná woni Gorixorini. Ámáyo yeáyí uyimixemeari xwirí fá wikixerí epaxo ná woni o enagi aí “Negí wíniyo xwiyí fá umearipaxenerini.” yaiwiarigíáyí né gíyínéríani?

“Mixí mixínipani.” uriní nánirini.

¹³ Ámá Gorixo nání díní mímó re rarigíáyí né, “Agwirani, wíarínarani, aní xwé apimi nání nurane xwiogwí wo e niηwearanéna kodireakí nerane nigwí xwé meaníwáriní.” rarigíáyí né píraniní arí fá nípoi. ¹⁴ E rarigíáyí né wíaríná seaímeaníapí nání nijí fá nimónimáná rirariñoi? Seyí né píriní imóniñoi. Seyí né siηwirí fá xenianwí yariní píriní imóniñoi. Bi onimíapí niηweámáná apaxí mé anipá imónarigíáyí nérini. ¹⁵ Ayínání seyí né e mirípa nero Gorixo nání díní nimoro rípiní nírírónáyí, “Ámináo xe niηwearo oépoi nírí siηwí níneanírínáyí, nene ámi sía wí tíní niηwearane rípi yaníwáriní? Rípi yaníwáriní?” nírírónáyí, ayí ananirini. ¹⁶ E niseariri aí wárixayí né nimónimáná e wí mirí míxí kínarinoi. Míxí kínarigí fá apíriní imóniní rípiní sipíriní. ¹⁷ Ayínání rípi osearimíni, “Ámá nijí fá re nimóniro aiwi, ‘Nioní naní imóniní pí neríná ayí e epaxirini.’ Nijí fá e nimóniro aiwi apí e mepa yarigí fá gíyí gíyí, ayí ríxa íwí nero nání xwiyí fá meárinipaxípi yariñoi.” osearimíni.

5

Amípi wí mímúrónigíáyó erí rí winí nánirini.

¹ Agwi amipí wí mímúroníḡááyíné erírí bī seaimípi aráá nípoi. Íkíníḡ sīpí seaipaxí seaimeaníapi nání ḡwí earo “Yeyí” ríro époi. ² Ayí rípi nání seararíḡníní. Segí amipí ayá tḡḡpí ríxa dídímf inárírí rapírapí ení ríxa kwinumíḡ nowárírí ení. ³ Sḡḡá ḡorí tḡnī sirípa tḡnī ḡḡiyí mīkipaxí imóníḡaḡí aí segí awí eámeámí yaríḡápi ríxa ḡḡiyí kiní. Sḡá ḡoríxo áamá ḡiyoní mí ómómíxímí enḡáymí ḡḡiyí kiní api segí sīpí nīwiéra waríḡápi sḡḡání piaumímí erí ríá íkíayo nowáraríḡpa segí waráyo ení nowárírí enḡáriní. Sḡá yoparíyí tḡḡ ríná amipí ayá tḡḡpí tḡnī ḡḡwí tḡnī mīmeámí yáraríḡaḡá aí ⁴ píráníḡ aráá nípoi. ḡḡwí áamá omíḡ seaiiaríḡááyí tḡnī aiwá seamiiaríḡááyí tḡnī ḡḡwí omíḡ seaiiáná “E seaipañwáríní.” nuríro yoí uríḡápi —Api nīwiróná bī nīwákwiro síní íá xiraríḡápiríní. Api ríaiwá réníḡ rínaríní, “Áamá ayí sīpí e yaríḡáriní. Sīpí e yaríḡáriní.” Ríaiwá éníḡ rínaríḡpí ḡoríxo — O aḡínami dání simíḡ wíníḡáwayá Ámínáoríní. O ríxa aráá winí. ⁵ Amipí wí mímúroníḡááyíné, seyíné xwíá tḡyo nḡḡwearóná sírí muní nḡḡwearo pí pí segí íeapá seainaríḡpimí dáníní néra waríḡáriní. E neróná áamá odípi iwaní ení wimí nání oimónírí aiwá xwé nīwiro imíxaríḡápa sḡá ḡoríxo xwiríá seaikíxenḡáyi aḡíní oneámeanírí sewaníyíné axípi e imíxinaríḡoi. ⁶ Áamá wé róníḡ yaríḡáyo seyíné xwíyíá numeáriró píkiaríḡaḡá aiwí wíníyí ení wí pírí searakianíro mīyaríḡoi.

“Díḡ sīxí nínirane Ámínáo nání weníḡ nerí

ηweáwanigini.” uriní nánirini.

7 Ayináni, gí niriixímeáyiné, Ámináo xegí díní tñni óf neaimówiniginiri xfo weapíne nání weníηf nero ηweáfrixiní. Aiwá omíηf yarigfáyí aiwá iwíá nurárimáná yarigfápi nání díní mópoyí. Iniá earí sogwí aniri neríná aiwá xwé imixinfa nání weníηf neri niηwearíná yóf neri xegípi ófniηf oneaimoniri weníηf neri ηweaarigfáriní. 8 Ámináo weapínfáyí aηwi ayo enagi nání seyíne ení axípi xe óf oneaimówiniginiri díní sixí nínro weníηf nero ηweáfrixiní.

9 Gí niriixímeáyiné, Ámináo xwiyfá míneameáripa éwiniginiri aníηúmí ikaxí míriniipa éfrixiní. Ai eyeyíromí níneairíná xwiyfá neameáripaxí imóniηo aηfni bímiginiri rixa íwí e rónapiηagi nání raríηini.

10 Gí niriixímeáyiné, wíá rókiamoagfáwa — Awa Ámináo xegí xwiyfá onurímeípoyiniri uowárenapáná nibiro oyá xwiyfápi wuriyigfáwarini. Awa áma wí xeaníηf wikaráná xwámámí niwiróná egfápi seyíne nání siηwepígfí seaigfá enagi nání axípi e nero xídípoyí.

11 Ai Gorixomi díní wikwíronwaéne díní re yaiwiaríηwáriní, “Áma enínanfí xeaníηf wikáfagfá aí xwámámí wífáyí Gorixoyá díní tñni yayí winipaxí imónigfáyíriní.” yaiwiaríηwáriní. Seyíne Jopo yagípi nání rixa arfá niwiro omí xeaníηf niwiéra úfárimi xwámámí niwiéra núísáná enáná Ámináo ámi nanfí wiáná wímeanfípi nání nene nijfá e imóniηagwi nání re

yaiwiŋwini, “Ámináo áamá nání wá wianiri ayá urim+xiri neríná bí onimiápi ayikwí míví ayá wí wiarinorini.” yaiwiŋwini.

*“ ‘Síná romi dání rirariŋini.’ muripa éfirixini.”
uriniŋf nánirini.*

¹² Gí niri+xímeáyíné, amipi searariŋápi “Oxídfpoyí.” ninimóniri aiwi rípi aŋipaxirini. “Nepa nirarini.” oyaiwípoyiniri nuriríná aŋínamí dánirani, xwfarími dánirani, amipi wíyo dánirani, aga muripa éfirixini. Seyíné nioni e searí apimi dání ráná Gorixo pirí seamamonigini áamáyo “Nemíini.” nuriróna apini urífirixini. “Nemiméini.” nuriróna apini urífirixini.

Gorixomi aniniŋf miní rixiniŋf urífirixiniri uriniŋf nánirini.

¹³ Segíyí go go ríniŋf nimearínáyí, Gorixo arirá oniniri rixiniŋf uríwiniŋini. Segíyí go go diŋf nífá niwinirínáyí, Gorixomi yayí numeri soŋf umearíwiniŋini. ¹⁴ Segíyí go go simixí niwerínáyí, Jisasoyá siyikí imónigíáyíné seaipenweagfáwami “Eini.” urífirixini. Awa nibiro Ámináo yá diŋf tñi ámi wará oininiri rixiniŋf wuriyiro raní bí tñi xwfa earo éfirixini. ¹⁵ Awa rixiniŋf nuriróna diŋf niwikwiroro urarigfápimi dání Ámináo ámi naŋf wimixinfáriní. Simixo íwí bí ení eŋo eŋánáyí, yokwarimí wiinfáriní. ¹⁶ Ayínáni, simixí pñi seawiárirí Gorixo naŋf seaimixiri ení nání segí íwí éfápi nání waropárí iníro Gorixomi xixe rixiniŋf wurimeiri infirixini.

Rixiñí wé róniñí imónigfáyí wuriyarigfápi, ayí ananí ámayo arirá wipaxí enjagi nání rariñini. ¹⁷ Eníná wíá rókiamoagí Irajao enjipi nání ñiñí mópoyi. O áamá nenéniñí imóniño aiwi iniá meapa oeniri Gorixomi rixiñí ení tñni uráná oyá ñiñí tñni xwíá tño iniá meapa nerí xwiogwí waú wo ñipwémáná enjáná ámi emá wé wúmi ñiñí wo ení pwenñini. ¹⁸ O iniá ámi oeniri Gorixomi rixiñí uráná iniá xwíá tño nearí aiwá yapñini.

“Sérixímeá wí xewñini yarñagí nñwñiróná yumixiñipoyi.” urñí nñirñini.

¹⁹ Gí ñirixímeáyíné, segíyí wo áamá xegí imóniñí wo Gorixoyá xwíyíá nepa imóniñipi pñni ñiwiárimi xewñini yarñagi ñiwiñiri ámi Gorixo tñamini obñiri ñipemeámi ñibirñáyí, ²⁰ re mówñiniñi, “Xexirímeá íwí aríki yarigfáyí wigí íwí yarigfápi pñni ñiwiáiro ámi Gorixomi ñiñí owikwíñipoyiniñi yumixariñí go go, o ayí anñimixinaniro yarigfápi ñiñí eríkiemeáñipiri nání eri íwí xwapí éfápi rití inipiri nání eri yarñoriñi.” mówñiniñi.

Xwiyáá Gorixoyá Sinípírini
The New Testament in the Ankave language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angave long Niugini

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Angave (Ankave)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

7a156761-2cde-5bbc-8428-650a73434051